

2021. gada apmācības ziņojums

Kopsavilkums

Manuskripts pabeigts 2022. gada aprīlī.

Ne Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (*EUAA*), ne personas, kuras rīkojas *EUAA* vārdā, nav atbildīgas par šajā publikācijā iekļautās informācijas iespējamo izmantošanu.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2022. gads

PDF ISBN 978-92-9400-377-5 DOI: 10.2847/12212 BZ-07-22-525-LV-N

© Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (*EUAA*), 2022. gads

Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta. Lai izmantotu vai reproducētu fotoattēlus vai citu materiālu, uz ko neattiecas *EUAA* autortiesības, jāsaņem atļauja tieši no autortiesību īpašniekiem.

Priekšvārds

Eiropas Patvēruma atbalsta birojam (*EASO*) atzīmējot tā 10. gadadienu, tika atzīts, kā kopīgas apmācības nodrošināšana ir veicinājusi uzlabojumus kopējas Eiropas patvēruma sistēmas ieviešanas kvalitātē un saskaņošanas procesā. Aģentūra 2012. gadā pārņēma Eiropas izglītības programmu patvēruma jomā. Turpmākajā desmitgadē tika paplašināts moduļu klāsts. Ziņojumā ir sniegta informācija par turpmākajiem uzlabojumiem, kas 2021. gadā tika ieviesti attiecībā uz pamatmoduļu un plašāka moduļu par uzņemšanu klāsta izstrādi. Tika ieviesti arī brīvprātīgie novērtējumi kā pirmais solis iespējai piedāvāt konkrētas kvalifikācijas praktiskajiem speciālistiem, kuri strādā patvēruma un uzņemšanas jomā.

Pieņemot 2021. gadā jauno Uzņemšanas stratēģiju, Aģentūra ir izstrādājusi vairākus ar uzņemšanu saistītus apmācības moduļus un ir aktīvi iesaistījies valstu uzņemšanas dienestu spēju uzlabošanā, nodrošinot apmācību uzņemšanas jomas darbiniekiem gan ES+ valstīs, gan trešās valstīs, kuru uzņemšanas sistēmas saskaras ar nesamērīgu slogu. Aģentūras uzņemšanas vienība sniedza atbalstu spēju veidošanai tehnisko konsultāciju veidā.

Sagatavojoties *EASO* pārveidošanai par *EUAA*¹, tika uzsākta plašāka apmācības programma, lai pastiprinātu apmācības fundamentālo nozīmi visos Aģentūras jauno pilnvaru elementos. Pašlaik notiekošais darbs ir būtisks, lai nodrošinātu lielāku konverģenci valstu praktiskajā darbībā patvēruma un uzņemšanas jomā. Daļa jauno pilnvaru paredz Aģentūras spēju ātri izvietot personālu, lai sniegtu operatīvu palīdzību dalībvalstīm, tostarp īsā termiņā. Lai šis patvēruma atbalsta vienības spētu ātri kļūt pilnībā operacionālas un būtu gatavas sniegt palīdzību uz vietas, Aģentūra ir sagatavojusi īpašu ievadapmācību, kas ideālā gadījumā tiks veikta pirms personāla izvietojanas.

Šajā gada apmācības ziņojumā ir sniegta papildinformācija par apmācības nodrošināšanas skaitļiem gada laikā. Ir sniegta informācija par to, kā Aģentūra turpināja izmantot tiešsaistes risinājumus klātienē sesiju aizstāšanai ar tīmekļsemināriem, tādējādi saglabājot augstu apmācības nodrošināšanas līmeni. Turpmākas saskaņošanas ar Eiropas kvalitātes standartiem izglītības jomā nodrošināšana bija galvenais uzdevums apmācības pasākumos, un Aģentūra cieši sadarbojās ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu šo standartu saglabāšanu un uzlabošanu jebkurā apmācības sniegšanas vietā.

Joprojām ļoti svarīga ir kvalitāte un apmierinātība, un šā gada laikā Aģentūra ir ieviesusi uzlabotus atbalsta pakalpojumus un stiprinājusi ziņošanas mehānismu, kura pamatā ir detalizētas novērtēšanas darbības, lai nodrošinātu pastāvīgu mūsu sniegtās apmācības uzlabošanu.

Nina Gregori

Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras izpilddirektore

¹ Eiropas Patvēruma atbalsta birojs (*EASO*) 2022. gada 19. janvārī tika pārveidots par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru (*EUAA*). Ziņojumā sniegtā informācija attiecas uz darbībām, ko *EASO* veica 2021. gadā, bet ziņojumu ir publicējusi *EUAA*.

Ievads

Šajā ziņojumā ir sniegts Aģentūras 2021. gadā veikto galveno darbību pārskats. Apmācība veido būtisku daļu no Aģentūras atbalsta dalībvalstīm kopā ar spēju veidošanu sniegtā operatīvā atbalsta kontekstā tām valstīm, kuru patvēruma un uzņemšanas sistēmas saskaras ar nesamērīgu slogu. Kopīgu apmācības materiālu nodrošināšana uzlabo sadarbību starp dalībvalstīm patvēruma un uzņemšanas jomās. Apmācības galvenais mērķis ir sekmēt labu praksi un kopējas Eiropas patvēruma sistēmas praktiskās īstenošanas saskaņošanu.

Gada apmācības ziņojumā ir sniegta jaunākā informācija par gada laikā sasniegtajiem rezultātiem un ietverts galveno apmācības pasākumu pārskats un padziļinātāks izklāsts par konkrētiem tematiem. Plašāku informāciju skatīt pilnajā Gada apmācības ziņojumā.

Apmācības pasākumu pārskats

Kopējais dalībnieku skaits apmācības sesijās 2021. gadā sasniedza **7398**. Kopējā līdzdalība nedaudz samazinājās par 6 %, salīdzinot ar 2020. gadu. Lai gan līdzdalība moduļos samazinājās par 15 %, līdzdalība apmācības pasākumos darbības plānu ietvaros (standarta kursus, koučingā darbavietā un pielāgotosursos) palielinājās par 57 %.

Apmācības pasākumu galvenie skaitļi 2021. gadā

Apmācības pasākumu uzraudzības atsauksmes 2021. gadā

Aģentūra ņem vērā dalībnieku atsauksmes, lai sekmētu pastāvīgu uzlabojumu kultūru un uz studentu orientētu mācīšanos, kā arī cenšas nodrošināt, ka tās sniegtā apmācība ir atbilstoša un notiek atbalstošā un efektīvā mācību vidē. Turpmākie skaitļi norāda uz augstu kopējo **apmierinātības līmeni**.

88 %

visiem apmācības pasākumiem

86 %

apmācības pasākumiem pastāvīga atbalsta kontekstā

89 %

apmācības pasākumiem operatīvā atbalsta kontekstā

Uzmanības centrā

Pilnībā īstenota jauna modeļa metodika

Tagad, kad ir izstrādāti jauna veida moduļi un atjaunināti esošie, jaunā projekta metodika ir pilnībā īstenota. Visi mācīšanās rezultāti ir definēti tā, lai skaidri atspoguļotu faktiskos izglītojamā veiktos uzdevumus, un ir novērsti visi satura pārklāšanās gadījumi.

Izglītojamajiem paredzēto pamatmoduļu pārstrukturēšana

Ir pabeigta pārstrukturēšana apmācības moduļiem par **“Iekļaušanu”**, **“Intervēšanas metodi patvērumam”** (iepriekš – “Intervēšanas metodēm”) un **“Pierādījumu novērtējumu”**.

Pamatmoduļu izstrāde

Tika izstrādāti jauni pamatmoduļi, lai nodrošinātu pamata un caurviju zināšanas un prasmes, kas var būt piemērojamas visai Eiropas izglītības programmai patvēruma jomā:

- **levads pamattiesību un starptautiskās aizsardzības tiesiskajā regulējumā ES;**
- **levads ētikas un profesionālajos standartos;**
- **levads saziņā patvēruma un uzņemšanas praktiskajiem speciālistiem;**
- **levads par neaizsargātību.**

Kursi pasniedzējiem

Pasniedzējiem īpaši paredzētu apmācību izstrādāja, ietverot tematisko apmācību par **“Patvēruma būtību”**, un apmācība bija orientēta uz pasniedzēju zināšanu un prasmju

veidošanu, piemēram “Kā kļūt par *EASO* pasniedzēju”, “Kā kļūt par *EASO* novērtētāju” un “Ievads koučingā”.

Moduļi neaizsargātības tematiskajā jomā

Ir izstrādāti divi jauni moduļi – “Pieteikuma iesniedzēji ar dažādām *SOG/ESC*”⁽²⁾ un “Ar dzimumu saistītas vardarbības upuri”, kā arī ir atjaunots modulis “Cilvēku tirdzniecība”.

Konkrētāk par uzņemšanu

Aģentūra ir paplašinājusi apmācību, kas ir īpaši orientēta uz uzņemšanu. Dalībnieku skaita ziņā viens no populārākajiem ir modulis par “**Uzņemšanu**”, tāpat arī pamatmoduļi un modulis “**Neaizsargātu personu intervēšana**”. Ievērojamo dalībnieku skaitu piesaistīja arī divi 2020. gadā pabeigtie moduļi, kuri ir vērsti uz neaizsargātām personām uzņemšanas kontekstā (“**Neaizsargātu personu uzņemšana – A un B bloki**”). Pašlaik tiek izstrādāti vairāki ar uzņemšanu saistīti apmācības moduļi, un tie veidos daļu no mācīšanās procesa uzņemšanas amatpersonām:

- Ievads uzņemšanā;
- Konflikta pārvaldība un risināšana uzņemšanā;
- Psihosociālais atbalsts un ievirze uzņemšanā;
- Pārvaldība uzņemšanas kontekstā.

Apmācības uzņemšanas valstu kontaktpunktu tīkls

Aģentūra ir izveidojusi **Apmācības valstu uzņemšanas kontaktpunktu (VKP)** tīklu. Tas ir paveikts, atzīstot uzņemšanas iestāžu būtisko funkciju efektīvā kopējas Eiropas patvēruma sistēmas darbībā un šo iestāžu iesaistīšanas regulārās apspriedēs nozīmīgumu.

Darbības plāns īpašam atbalstam uzņemšanai – Spānija

Darbības plāns īpašam atbalstam uzņemšanai, ko parakstīja *EASO* un Spānija, tika izveidots 2021. gadā, un tas tika īstenots ciešā sadarbībā ar plašu ieinteresēto personu loku uzņemšanas jomā, kuras darbojas Spānijā Migrācijas lietu valsts sekretāra vadībā. Aģentūra izstrādāja **ievadkursu uzņemšanā**, kurā jaunie uzņemšanas darbinieki tiek iepazīstināti ar uzņemšanas tiesiskajiem principiem, standartiem un procedūrām saskaņā ar Uzņemšanas apstākļu direktīvu un valsts tiesību aktiem.

Koučings operācijās

Aģentūra īstenoja kopīgu apmācības plānu, kurā galvenā uzmanība bija pievērsta apmācības, ko nodrošina kopā ar Grieķijas patvēruma meklētāju izmitināšanas

⁽²⁾ Seksuālā orientācija, dzimstiskā identitāte un izpausme un dzimuma īpašības.

centru saskaņā ar Aģentūras operatīvo plānu Grieķijai, skaita un specializēto jomu palielināšanai. Viens no galvenajiem apmācības pasākumiem bija kvalifikācijas celšana ar mērķi sniegt atbalstu Grieķijas patvēruma meklētāju izmitināšanas centra atbildīgajiem darbiniekiem un *EASO* pagaidu darbiniekiem, kuri strādā uz vietas kā lietu izskatītāji.

Valstu nodaļu koordinatori

Nozīmīgs solis tiešās sadarbības ar dalībvalstīm stiprināšanā tika veikts, ieviešot tādu funkciju kā **valstu nodaļu koordinatori**, kuri darbosies kā galvenais kontaktpunkts apmācības valstu kontaktpunktiem patvēruma un uzņemšanas jomās.

E-mācību lietotāju pieredze

Ir ieviesti vairāki uzlabojumi, lai nodrošinātu izglītojamajiem labāku tiešsaistes pieredzi:

- **jauna lietotājsaskarne** mācīšanās pārvaldības sistēmai;
- **jauns e-mācību moduļa modeļa stils**, kurā ir samazināts noteikta satura lapas sasniegšanai nepieciešamo klikšķu/soļu skaits, izmantojot uz noteikumiem balstītu piekļuvi, lai novērstu lietotāja brīvu navigāciju.

Aģentūra ir arī ieviesusi mācīšanās tehnoloģiju ekosistēmas koncepciju, kurā ir ietverti visi integrētie rīki, platformas, automatizētās darbplūsmas, digitālie pakalpojumi un citi elementi, kuri atbalsta tiešsaistes moduļu, kursu un programmu, tostarp to modeļu, ražošanu, nodrošināšanu un izglītojamā pieredzes analīzi, pārvaldību.

- **EUAA Apmācības reģistrēšanas rīka (ETET v2.0) jaunā versija** veicinās Apmācības valstu kontaktpunktu aktīvu līdzdalību izglītojamo reģistrācijas procesa uzraudzībā.
- Ar **Dienesta nodaļas optimizāciju** tiek uzlabota problēmu izsekošana, ieviešot biļešu sistēmu.
- **Jaunā ieinteresēto personu kontaktu pārvaldības sistēma** uzlabo procesu uzaicinājumu uz pasākumiem, aptauju un *ad hoc* atjauninājumu nosūtīšanai.

EASO apmācības saskaņošana ar Eiropas standartiem

- Aģentūra pabeidza divu metodiku izstrādi attiecībā uz **apmācības vajadzību analīzi** un **apmācības novērtēšanu**, kas ir pietiekami elastīgas, lai būtu īstenojamas situācijās, kurās nepieciešama vai nu ātra reaģēšana, vai padziļināta analīze dažādos apmācības nodrošināšanas kontekstos (tostarp operācijās un atbalstā trešām valstīm).
- Apmācības centrs ir sadarbojies ar akadēmisko aprindu ekspertu grupu, lai **uzlabotu akadēmiskā darba atbilstību Eiropas kvalitātes standartiem** augstākās izglītības jomā.
- Kā papildinājumu Eiropas Nozaru kvalifikācijas sistēmas (*ESQF*) praktiskajam izmantojumam Aģentūra publicēja "**ESQF rīkkopu**" ar dažādiem pievienotajiem dokumentiem.

Mēs ieguvām 2021. gadā pirmos *EUAA* sertificētos pasniedzējus

Aģentūra uzsāka procedūru pieredzējušu pasniedzēju sertificēšanai, ieviešot novērtējumus un tīpašu moduli, lai iegūtu izglītojamo novērtēšanai nepieciešamās prasmes. Šis atskaites punkts liecina, ka dalībvalstu iestādes tagad spēj novērtēt, vai to izglītojamie ir sasnieguši noteiktos mācīšanās rezultātus un tādējādi spēj demonstrēt savas zināšanas un prasmes uzdevumu veikšanā saskaņā ar labu praksi un atbilstoši kopējai Eiropas patvēruma sistēmai.

Secinājums

Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome 2021. gada jūnija beigās panāca politisku vienošanos par jaunu, uzlabotu pilnvarojumu, ar ko izveido **Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru (EUAA)**. Jaunajā pilnvarojumā ir nepārprotami minēta apmācība, tostarp apmācība ar uzņemšanu saistītās jomās. Apmācības programma tika pārdēvēta par **Eiropas izglītības programmu patvēruma jomā**.

Darbs *EUAA* Akadēmijas izveidei

Saskaņā ar *EUAA* regulas 8. panta 4. punktu (augstas kvalitātes mērķderīgas apmācības nodrošināšanu un turpmāku uzlabošanu) Aģentūra orientējas uz šādiem aspektiem:

- satura kvalitāte – apmācības pasākumu mērķderīgs modelis;
- nodrošināšanas kvalitāte un izglītojamā pieredze;
- rezultātu kvalitāte – apmācības rezultātu uzticamība, konsekvence un salīdzināmība neatkarīgi no nodrošināšanas vietas un režīma.

Visi sasniegumi un uzlabojumi *EUAA* apmācības modeļa, nodrošināšanas un kvalitātes nodrošināšanas jomā ļauj mums sasniegt vēl citu stratēģisko mērķi – izveidot *EUAA* Akadēmiju, kas būtu pilnībā un oficiāli atzīts kvalifikācijas pakalpojumu sniedzējs. Šis statuss ievērojami uzlabos izglītojamā pieredzi, atvieglojot *EUAA* apmācības rezultātu – sertifikātu, kvalifikāciju, grādu u. tml. – oficiālo atzīšanu visās ES dalībvalstīs un ārpus tām.

